

Klinisk övervakning av BSE på slakterier, information till Livsmedelsverkets officiella veterinärer

Sverige har aldrig haft konstaterade fall av klassisk BSE. Foderförbudet har funnits under lång tid och klassisk BSE förekommer knappt längre i övriga EU. Därför ser vi **generellt ingen anledning att misstänka klassisk BSE hos djur i Sverige.**

Men för att behålla vår status, som ett land med försumbar risk, behöver vi varje år visa att vi uppfyller de krav som WOAAH (världsorganisationen för djurhälsa) och EU ställer. WOAAH har delvis ändrat sina övervakningskrav och kommit med en ny vägledning och därför uppdaterar vi nu rutinerna kring vår BSE-övervakning.

I BSE-övervakningen ingår en klinisk övervakning, där vi samlar in prover från döda djur som har haft den typ av symtom som kan orsakas av BSE. En del av övervakningen utförs på landets slakterier.

Arbetsgång

Det är bara djur som har avvisats från slakt eller av annan anledning inte går vidare till slakt som kan vara aktuella för den kliniska övervakningen. Efter att ett nötkreatur inte har gått vidare till slakt ska denna arbetsgång följas:

1. Veterinären på slakteriet gör en bedömning om djuret uppfyller kriterierna för att ingå i den kliniska övervakningen – se nedan! Bedömningen leder inte till att det blir en misstanke utan detta är enbart övervakning.
2. Om veterinären bedömer att djuret ska ingå ska veterinären meddela slakteriets personal att ett prov ska tas. Slakterierna har fått information om den kliniska övervakningen och om hur inskickandet av prover ska gå till.
3. Veterinären anmäler till Smittbekämpningsenheten på Jordbruksverket att ett prov inom den kliniska övervakningen för BSE har tagits, på telefonnummer 0733-011939 eller på mejl till bekampning.nya.sjukdomar@jordbruksverket.se

Jordbruksverket behöver få information om:

- Djurets id-nummer
- Registreringsnummer (SE-nummer) för anläggningen som djuret har skickats till slakt ifrån
- Vilket slakteri som djuret finns på
- Vilka symtom som djuret uppvisat, alternativt om djuret hittades dött.

Observera: Djurhållaren har inte rätt till ersättning enligt epizootilagen.

Urvalskriterier för provtagning inom klinisk övervakning på slakteri

Alla följande tre punkter ska vara uppfyllda för att ett djur ska vara aktuellt för att ingå i den kliniska övervakningen:

1. Djuret ska vara över 30 månader
2. Djuret kommer inte att gå vidare till slakt (det är dött eller ska avlivas).
3. Djuret ska ha uppvisat någon av följande beteende- och rörelsestörningar:
 - Ostadig, vinglig gång; ben som viker sig; faller omkull utan förklaring; går in i föremål eller väggar.
 - Rädsla för till exempel dörröppningar, trösklar och hinder på golvet.
 - Överreaktion på buller, plötsligt ljus eller beröring, särskilt av huvud och nacke.
 - Förändring av beteendet, t.ex. ovanligt nervös eller aggressiv, med benägenhet att sparka. Överdrivet uppmärksam på omgivningen. Gnisslar tänder.
 - Oförmåga att resa sig eller gå, om det inte finns någon känd orsak till tillståndet.

Provtagningen och hanteringen av kadavret mm

Slakteriet ansvarar för att provtagningen utförs. Provtagningen kan utföras av en godkänd provtagare på slakteriet eller av en officiell veterinär (enligt överenskommelse mellan slakteri och SLV i så fall).

Provet ska skickas in till SVA med en remiss där ”klinisk övervakning” kryssas i under orsaken till provtagning. Använd Remiss TSE-undersökning som finns att hämta på SVA:s webbplats.

[Remisser - SVA](#)